

Ministeren

Skatteudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af 6. januar 2023 har udvalget efter ønske fra Hans Kristian Skibby (DD) stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del spørgsmål 11

Ministeren bedes i forlængelse af besvarelsen af SAU alm. del - spørgsmål 646 og 648 (folketingsåret 2021-22) oplyse, om det er muligt at gøre det til en betingelse for modtagelse af SU-lån, at den studerende kommer fra et land, som Danmark har en gældsinddrivelsesaftale med. Hvis ikke det er muligt, bedes det fremgå af svaret, hvilke forhindringer der er tale om.

Svar

Som udgangspunkt skal man være dansk statsborger for at få SU. Uddannelsessøgende uden dansk statsborgerskab har dog ret til SU, herunder mulighed for at søge om SU-lån, hvis de efter EU-retten, internationale aftaler eller danske regler er ligestillet med danske statsborgere. For at blive ligestillet skal udenlandske statsborgere opfylde særlige betingelser, som vurderes ud fra forskellige regler, afhængigt af det grundlag, man søger om ligestilling på, jf. nedenfor.

Ligestilling efter EU-retten

EU-/EØS-statsborgere har adgang til SU, herunder SU-lån, på samme vilkår som danske statsborgere, hvis EU-/EØS-statsborgeren har status som vandrende arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i Danmark efter EU-retten. EU-/EØS-statsborgere har også adgang til SU ved opnåelse af ret til tidsubegrænset ophold efter 5 års sammenhængende ophold i Danmark. Derudover har visse familiemedlemmer til EU-/EØS-statsborgere adgang til SU. Der kan henvises til artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen, hvorefter arbejdstageren nyder samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere, samt til artikel 24, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område (opholdsdirektivet).

Det er Uddannelses- og Forskningsministeriets vurdering, at det – for uddannelsessøgende, der har ret til SU efter EU-retten – ikke vil være foreneligt med EU-retten at gøre det til en betingelse for at kunne modtage SU-lån, at den uddannelsessøgende skal komme fra et EU-/EØS-land, som Danmark har en gældsinddrivelsesaftale med.

2. februar 2023

**Uddannelses- og
Forskningsministeriet**

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr.
369678

Ligestilling efter danske regler

Udenlandske statsborgere med en særlig tilknytning til Danmark har uanset statsborgerskab ret til SU, herunder mulighed for at søge om SU-lån, til uddannelse i Danmark. Baggrunden er dels overholdelsen af Danmarks internationale forpligtelser, dels understøttelsen af herboende udenlandske statsborgeres integration i Danmark.

Internationale forpligtelser

Visse udenlandske statsborgere har ret til ligestilling med danske statsborgere i forhold til retten til SU til uddannelse i Danmark som følge af Danmarks internationale forpligtelser.

Det gælder:

1. Uddannelsessøgende, der tilhører det danske mindretal i Sydslesvig. Deres ret til SU følger af Bonn-København-erklæringerne af 29. marts 1955, hvorefter Tyskland og Danmark forpligtede sig til gensidig ligestilling af det danske og tyske mindretal i grænselandet, herunder i forhold til tildeling af offentlige ydelser.
2. Uddannelsessøgende, der den 6. marts 1946 var eller inden for de sidste 10 år før denne dato som islandsk statsborger havde været bosat i Danmark. Deres ret til SU bygger på lov om ophævelse af Dansk-islandsk Forbundslov m.m. fra 1950, hvor Danmark forpligtede sig til i enhver henseende at give de af bestemmelsen omfattede personer samme rettigheder som danske statsborgere.
3. Visse uddannelsessøgende, der er omfattet af integrationslovens § 2, stk. 2, nr. 1 (flygtninge). I henhold til flygtningekonventionens artikel 22 er Danmark forpligtet til at indrømme konventionsflygtninge den gunstigst mulige behandling, og i alle tilfælde en behandling, der ikke er mindre gunstig end den, der under samme forhold indrømmes udlændinge i almindelighed, bl.a. i relation til tildeling af SU.
4. Visse tyrkiske børn af tyrkiske arbejdstagere i Danmark. Deres ret til SU følger af Associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet, nærmere bestemt artikel 9 i Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80.

Det er Uddannelses- og Forskningsministeriets vurdering, at det – for uddannelsessøgende, der har ret til ligestilling med danske statsborgere i forhold til retten til SU som følge af Danmarks internationale forpligtelser – ikke vil være foreneligt med disse forpligtelser at gøre det til en betingelse for modtagelse af SU-lån, at den uddannelsessøgende kommer fra et land, som Danmark har en gældsinddrivelsesaftale med.

Øvrig særlig tilknytning til Danmark

Visse udenlandske uddannelsessøgende med en særlig tilknytning til Danmark har uanset statsborgerskab endvidere ret til ligestilling med danske statsborgere i forhold til retten til SU til uddannelse i Danmark som følge af nationale regler, der har sigte på at understøtte deres integration i Danmark.

Det gælder:

1. Uddannelsessøgende, der er omfattet af integrationslovens § 2, stk. 2-4 (bl.a. flygtninge, der ikke er omfattet af flygtningekonventionen, udlændinge, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder, fordrevne fra Ukraine, familiesammenførte til flygtninge og andre familiesammenførte).
2. Uddannelsessøgende, der ved indrejsen i Danmark ikke var fyldt 20 år og sammen med sine forældre har taget fast ophold i Danmark, og familien fortsat har bopæl her. Det bemærkes, at uddannelsessøgende, der er født og opvokset i Danmark, men ikke har dansk statsborgerskab, også er omfattet af reglen.
3. Uddannelsessøgende, der har boet i Danmark i mindst 2 år forud for ansøgning om SU og i denne periode har været gift med en dansk statsborger.
4. Uddannelsessøgende, der umiddelbart før påbegyndelsen af den uddannelse, der søges støtte til, har haft sammenhængende registreret ophold i Danmark i mindst 2 år med mindst 30 timers erhvervsarbejde ugentligt.
5. Uddannelsessøgende, der har haft sammenhængende registreret ophold i Danmark i mindst 5 år umiddelbart før ansøgningstidspunktet, når den uddannelsessøgende ikke har taget ophold i Danmark med henblik på uddannelse.

Det er Uddannelses- og Forskningsministeriets vurdering, at der – for uddannelsessøgende, der er omfattet af en af ovennævnte betingelser vedrørende øvrig særlig tilknytning til Danmark, og som kommer fra et land uden for EU/EØS – ikke umiddelbart vil være nogen juridiske begrænsninger i adgangen til at fastlægge krav om, at den uddannelsessøgende kommer fra et land, som Danmark har en gældsinddrivelsesaftale med, for at kunne optage SU-lån.

Det bemærkes dog, at ovennævnte gruppe er personer, der vurderes at have en vis grad af længerevarende eller endog permanent tilknytning til Danmark, herunder personer, der ikke har dansk statsborgerskab, men er født og opvokset i Danmark. Det har med ovennævnte regler været den politiske hensigt at understøtte denne persongrupperes integration i Danmark.

Med venlig hilsen

Christina Egelund